

JARI JA KATI
TERVO
Ukko ja onnen aika

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

© Jari & Kati Tervo ja Kustannusosakeyhtiö Otava, 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-53026-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

SYKSY

1

Odottelen kuivaa ja lämmintä syksyä.

Tyydyn silti nöyrästi siihen mitä suursäästä omaan piensäähämme annostellaan. Katin mielestä tyydyn pikemminkin äänekkäästi.

Katin, Kallen, Arinan ja Ukon jälkeen elämäni vaikuttaa entisen sää.

Pentupäivinään Ukko pysähtyi keskelle kävelyraittia, kun rohkenimme meren puolelta ulos.

Hän vilkuili kaarevan julkisivun taakse katoavaa jalkakäytävää. Hän odotti. Ei pelkästään tuttuja. Eikä lainkaan koiria. Kuka tahansa kaduntallaaja kelpasi. En ymmärtänyt Ukon käytöstä. Kohta se kirkastui.

Hän halusi tervehtiä tuntemattomia, sattumanvaraisia ihmisiä. Hän heilutteli häntäänsä ja salli itseään rapsutettavan. Aikuistutuaan hän ryhtyi vikisemään autuaasti rapsutuksen nautinnosta, mikä teki varsinkin naiseen vaikutuksen.

Kohtaamisen jälkeen borderterrierimme velkoi minulta kalkkunatriitin kauniista käytöksestään. Hän piti sitä saavutetuna etuna. Jos kieltäydyin lotkauttamasta korvaa kävelyretken kuudennelle makupalalle, hän ärähti ja piti edessäni kiukkuisen tanssin.

Annoin periksi.

Olin itse Ukon pentuvuosina tullut opettaneeksi hänet tälle tavalle, oikeastaan vahingossa. Siihen tarvittiin vain pari kertaa. Muutama hajamielinen triitti. Ukon mielestä ne perustivat hyvän tavan, sitovan lupauksen, raudanlujan työehtosopimuksen ja iki-muistaisen nautinnan.

Hän oli oikeassa.

Ukko nautti tavasta, ja skattalaiset kulkijat hämmästelivät koiraa, joka halusi yhä uudestaan tervehtiä niin vieraita kuin tuttuja. Ukon mielestä sopimuksemme piti sisällään myös sen, että hän ansaitsi kaksi triittiä, jos hän tervehti kymmenen sekunnin välein kahdesti samaa kulkijaa, joka ei ollut vielä ehtinyt jatkaa matkaa.

Ei käy.

Siihen vedin rajan.

Pidimme molemmat alkusyksystä.

Pitkälle syyskuuhun jatkuneen kesän jälkeen sää raikastui. Se muuttui aistillisesta asialliseksi. Päivät olivat hyvin tuuletettuja. Mieli piristyi ja työnteko maittoi. Lehdet heiluivat vielä puissaan, lähtökuopissaan, värit kypsyivät. Samoin sato. Söin vähintään kaksi Granlidin omenaa päivässä. Kati pyysi minua siirtymään kauemmas rouskuttamaan, jos televisiossa seikkailivat Slow Horsesin luupäävakoilijat.

Kauppatorin kojut pursuivat sientä ja hillaa. Tarkkailin kännykästä päivittäisiä askelia. Mökillä niitä kertyi surkean vähän.

Sekä Ukko että minä olimme kyllästyneet muutamassa viikossa talsimaan kesäperukkamme ainoaa hiekkatietä. Sillä oli ollut tarjota vain kaksi suuntaa. Harvalla tiellä enempää olikaan.

Ukon liikunta ei ollut jäänyt teitten niukkuudesta huolimatta vähiin. Hän oli kirmannut ympäri tonttia sydämensä kyllyydestä. Hän ei ollut saanut koskaan näin vapaana viilettää kaupungissa.

Hekumoin valmiiksi: ensi kesänä pääsisin kävelemään Teiskossa laajennetulla rantanurmikolla. Sitä ahkeraan ajaessani keräisin askelia roimasti. Mökin, kirjoituskammion ja rannan väliä tassautelemalla saisin kasaan vain tuhdin askelta päivässä.

Olin ensimmäistä sukupolvea, joka keräsi askelia. Hävetti myöntää: ääneen harmittelin, kun unohdin ottaa kännykän mukaan hakiessani kesähuoneen sohvalta sinne unohtuneen Varlam Shalamovin kirjan. Olin peruuttamattomasti menettänyt satakunta askelta. Olinko niitä kävellytkään.

No digi steps, no happened.

Jos isäni Alpo ja isoisäni virkaa toimittanut isoäitini puoliso Erkki-setä kuulisivat askelten mittaamisesta pilvenlongalleen, he kehottaisivat minua miehistymään. Poronkusemia lyhyempiä taipaleita ei kannattanut mainita. Kävin tarkistamassa asian sivistyksellisestä kivijalastani Wikipediasta. Poronkusema tarkoittaa matkaa, jonka ajoporoa voi ajaa kahden kusipaussin välillä, noin seitsemän ja puoli kilometriä.

Alpo-isä ja Erkki-setä pitivät urheilulajeina hiihtoa, pitkänmatkanjuoksua ja vastahakoisesti myös mäkihyppyä. Viimeistä pitkän hampain siksi, että suomalaisessa sovelluksessaan mäkihyppyä saattoi harrastaa huipputasolla myös krapuloissaan. Pitkänmatkan hiihto piti nykytellä perinteisellä hiihtotyylillä metsän siimeksessä, väliaikalähtönä. Televisiolle ja laiskoille penkkiurheilijoille ei saanut antaa periksi. Tämä ei ollut Amerikka.

Kävely oli parasta liikuntaa. Ukko oli samaa mieltä.

Se oli myös turvallista verrattuna sähköyn, jalkapalloon, nyrkkeilyyn tai hölkkämiseen. Vain uiminen oli melkein yhtä vaaratonta kuin kävely. Kävellessä ei huku. Uudessa ei auto kaahaa päälle.

Pysähdyimme katselemaan Matruusinpuistoa ja Kruunuvuorenselkää. Aalto ajoi takaa kaksossisartaan, mutta vaahtoamatta. Kohta

tämän kaiken peittäisi taas lumi ja jää. Niitä silittäisi päivästä toiseen tuhansia kilometrejä pitkä viima.

Meidän pitäisi kohta kävelemisen sijaan köpötellä. Inhosin vanhemmiten talvea, ensilumea lukuun ottamatta. Ukko päästeli röhkiviä, pienten hirnahdusten kaltaisia ääniä, kun hän nuuski talven ensimmäisiä neitseellisiä lumia. Hän piti talvesta. Hänellä oli jo turkki valmiina.

Palasimme kujastolle.

Retkemme reitti oli lähes aina sama.

Reippailimme autoteitten pätkimiä kujia pitkin Jäänsärkijäpuistoon. Näin autot häiritsivät meitä mahdollisimman vähän. Jatkoimme matkaa jäänmurtajien ja ulkoministeriön välistä ravintola Wellamon ja Katajanokan kasinon ohitse Kanavarantaan, jonka ravintoloitten terassit syksy oli jo tyhjentänyt, kaarroimme korkean kallion kivijalakseen vohkineen Uspenskin katedraalin edestä, nousimme mäen myöhäisturistien vastavirrassa ja tallustelimme Tove Janssonin puiston läpi.

Ohitimme Kruunuvuorenkadulla Stadin Poseidonin – se oli Poseidonin uusi nimi – ja panimme hyvillämme merkille ilmoituksen ravintolan ikkunassa: kapakka oli koiraystävällinen.

Kyllä me vielä joskus piipahtaisimme yhdessä keitaalla.

Yhdellä.

Retken päätteeksi kiersimme kotikorttelimme ennen kuin kerroin Ukolle joka päivä sanatarkasti saman asian: ”Mennään kotiin. Äiti antaa Ukolle ruokaa.” Viimeisen sanan kohdalla Ukko nuolaisi kirsuaan.

Olin pannut merkille, että keskusteluihini borderterrierimme kanssa kiinnitettiin Katajanokan kaduilla yhä vähemmän huomiota. Kenties he kuvittelivat minun puhuvan kännykkäpuheluja. Minulle se sopi.

Ukko nuolaisi uudestaan kirsuaan ja paransi vauhtia.

2

Kolmen kuukauden mökkeilyn jälkeen olimme palanneet kaupunkiin. Ukko kärsi kodin kuumuudesta. Hän läähätti ja ryömi sohvalla. En halunnut katsoa sisälämpömittaria. Ei se olisi auttanut.

Olin huomannut, että naapureille oli ilmestynyt parvekkeille ilmalämpöpumppuja. Juttelin Jarin kanssa. Pitäisikö meillekin hommata pumppu? Pumppu maalla ei auttaisi Helsingin paahteissa.

Ukko ei syönyt. Ruoka ei maistunut. Ulkoilu virkisti. Merituuli löyhytteli tutuilla kaduilla. Ukko haisteli tolpat, reunuskiivet, tiiliaidat, ruohontupsut ja nosti niille kinttua. Hän viesti lajikumppaneilleen: olen palannut.

Maanittelin Ukkoa syömään märkäruoan avulla. Tarjosimme kanaa ja kerroimme Ukon olon kohta helpottavan. Turkki nypittäisiin pian ja syksyn viimat viilentäisivät. Lepertelimme Ukolle. Ruoka alkoi maistua. Ukko ei ollut sairas, hän poti kulttuurisokkia. Kuuma kaupunki melusi, sataman autoletkassa kärsimätön tyyttäsi torvea.

Vastään kävelevien katajanokkalaisten silmät hymyilivät Ukolle ja minulle. Jos joku tervehti, niin Ukkoa. Olin statisti näissä kohtaamisissa. Sanoitin ja tulkkasin Ukon puhetta vanhalle rouvalle, joka höpötti koirallemme. Neljässä ja puolessa vuodessa oppii puhumaan borderia sujuvasti.

3

Viime kesänä Kati petasi Teiskossa minun kaksisänkyiseen makuuhuoneeseeni samanlaiset vuodevaatteet sekä Ukolle että minulle. Kati hymyili ja kallisti päätään ukkojensa makkarin ovella. Tämä oli hänen mielestään söpöä. Meille vakiintui uusi yöpuujärjestys.

Kati luovutti iltatorkkuna ensimmäisenä, mutta selasi nettiä sängyssään puolisen tuntia, joskus kauemmin. Hän tiesi, että uni saattaisi tärveltyä, jos valveilla viimeksi tuijottaisi sinivaloa.

Hän tuijotti siitä huolimatta.

Ukko torkuskeli sohvalla vieressäni. Luin kirjaa tai katsoin elokuvia. Ennen Ukko jäi nukkumaan tyytyväisenä tuvan sohvalle, mutta nyt hän vikisi yöllä makuuhuoneen oven edessä tyytymättömänä.

Hän vaati muutosta.

Nostin Ukon makkarini toiseen sänkyyn. Siinä oli hänelle ylitsevuotavasti tilaa. Se oli aikuiselle ihmiselle mitoitettu. Viimeistään viideltä aamuyöllä Ukko hyppäsi matolle ja ilmoitti haluavansa viereeni. Tiesin jo pentuajoista viisastuneena, että oli turha teeskennellä nukkuvaa. Ukko ei antaisi periksi.

Nostin unesta lämpimän pojan jalkopäähäni. Olin pääteltyt näin: Kun vaihtaisin unissani asentoa Ukko joutuisi varomaan vain jalkojani. Ei koko yläruumista, ruhoa, joka saattaisi levottomassa unessa kierähtää pienen koiran päälle.

Kun Ukko päätti, että olimme nukkuneet kyllyiksi, hän tassuteli jalkopäästä pääpähän. Heräsin hänen liikuskeluunsa. Tunsin hänen hengityksensä kasvoillani. Kun avasin silmäni, hän nuolaisi ilahtuneena nenääni. Hän pesi kasvoni hartaasti ja kauttaaltaan.

Ukko intoili uudesta aamusta: mitä tahansa saattoi tapahtua. Yleensä tapahtui kuitenkin samaa kuin edeltävinä päivinä tai edeltävinä kesinä.

Viimein olin tajunnut, että sitä Ukko koiranvuosiltaan nimenomaan odotti. Tavallinen oli loistavaa. Päivät olivat kultaisia, jos ne olivat samanlaisia kuin aina ennenkin.

4

Ilmalämpöpumppumies kävi tutkimassa kämppäämme. Miten sinne saisi parhaiten asennettua pumpun? Se ei olisi helppoa, sillä parvekkeemme sijaitsi huonossa kohtaa asuntoa.

Ulkoyksikkö sijoitettaisiin parvekkeelle. Sisätiloihin pitäisi pintavetoina vetää putkia kahden huoneen ja kolmen seinän läpi, jotta viilentävä ilmavirta kulkisi olohuoneeseen ja keittiöön.

Päätin Jarin kanssa, ettemme halunneet rumia putkia seinille. Olisi hyvä, jos talon ulkoseinään saisi kiinnittää ulkoyksikön, mutta tuskinpa saisi, koska se tarvelisi talon julkisivua.

Alakerran naapuri sanoi, että kannatti avalla ikkunoita ja järjestää läpivetoa. Se heillä auttoi.

Jari osti Kauppatorilta raikkaita ja madottomia herkkutatteja. Kokkasin niistä ja crème fraîchesta mössön syötäväksi perunoitten kera. Ihanaa. Teiskossa ei ollut sieninä näkynyt.

Kyllä olisi juhlaa, jos voisi melkein omalta pihaltaan poimia hatullisen tatteja ja syödä iltapalaksi sienileipiä.

Olimme sopineet Kallen kanssa, että hän kuskaisi meidät myöhemmin syksyllä vielä viikoksi mökille. Silloin pitäisi metsää tutkia tarkkaan, jospa sienet olivat vain myöhässä tänä vuonna.

Siirtäisimme yhdessä raparperit parempaan paikkaan. Nyt ne

eivät saaneet tarpeeksi valoa eivätkä sadetta, koska olin istuttanut ne alun perin tyhmästi suuren haavan juurelle. Raparperi oli kasvattanut vain luitroja varsia.

Uusi raparperipaikka oli valoisa, entinen kukkamaa, jonka olivat vallanneet kaikki muut kasvit kuin sinne istuttamani. Kunpa raparperi alkaisi siellä rehottaa.

5

Viivyimme mökillä kolmisen kuukautta.

Löhöämisen sijaan viimeistelin romaanin ja kunnostelin paikkoja. Vetelehtiminen runsaina annoksina hapatti mielen. Palatesani Helsinkiin huomasin, että minua ei ollut unohdettu. Ilahduin siitä.

Olin ystäväystynyt Nokalla Väinön kanssa. Hän asui samassa korttelissa senioreitten talossa Eila-emäntänsä kanssa.

Lähdin Ukon kanssa tuttua reittiä päiväkävelyille. Ylitimme Linnankadun. Ukko pysähtyi nuuskimaan Laukauskujan tiili-muuria. Niin aina. Nurkan takaa ilmestyi Väinö emäntineen.

Väinö tunnisti minut heti ja vieräi kuin tykinkuula kohti, talutushihnansa ja emännän talutuskäsi suorana. Väinö oli norwichinterrieri. Hän painoi viisi kiloa, kuten aikuiset norwichinterrierit tapaavat. Ukko painoi kaksi kertaa enemmän.

Liikutuin aina, kun kohtasin näin suuria, näin kevyitä persoonia. Vähistä kiloistaan huolimatta Väinö oli tanakka patukka.

Hän ei pyydellyt anteeksi olemassaoloaan. Hän oli sentään terrieri. Hän oli samanvärinen kuin Ukko, maanruskea. Jos he seisoivat vaiti ja liikkumattomina, heitä oli vaikea erottaa taustasta hiekkakuopalla tai nurmella, jota laikuttivat pudonneet lehdet.

Väinö parkkeerasi jalkoihini ja tapitti minua silmiin. Olin hänen silmissään ihana vanhus, jolla oli syvät taskut.

Annoin Väinölle pienen herkkupalan, kuivattua kalkkunaa. Hän katsoi minua kiitollisena. Ukko tervehti sillä aikaa Väinön emäntää säpisten ja vikisten. Häntä kiinnostivat koiria enemmän heidän emäntänsä. Hän oli oppinut, että toiset koirat eivät rap-suta eivätkä pajjaa.

Ukko haukahti kajahtavasti nähdessään minun antavan vieraalle koiralle herkkua. Tällaiset asiat eivät jääneet häneltä koskaan noteeraamatta. Annoin kalkkunaa myös Ukolle. Tämä kaikki tapahtui viidessä sekunnissa.

Hyvät asiat painuivat koirien muistiin jo yhdestä kerrasta. Ystävyys Väinön kanssa ei vaatinut yhtä makupalaa enempää. Koirien verraton kyky tunnistaa ihmisiä hämmästytti minua yhä, yli neljä ja puoli vuotta Ukon saapumisen jälkeen.

Koirien hajuaisti oli luonnon suuria ihmeitä. Olen lukenut järjen valossa kirjoitettuja artikkeleita, joitten mukaan koiran hajuaisti on kymmeniätuhansia kertoja tarkempi kuin ihmisen.

Silti ihmettelen: haistaako Väinö minut kadun toiselle puolelle, kun tuulee hänen takaansa? Ei kai? Vai haistaako hän triitit taskussani?

Väinön silmät sijaitsevat parisenkymmentä senttiä maanpinnan yläpuolella. Hänen näkökulmastaan oli työlästä tunnistaa kasvojen perusteella aikuisia ihmisiä, joitten pää alkoi noin puolentoista metrin korkeudelta. Väinö ei ollut koskaan päässyt haistelemaan minua ajan kanssa. Tapaamisemme olivat kestäneet pisimmillään pari minuuttia. Siinä ajassa hän oli tehnyt tarkkoja muistiinpanoja.

Meillä oli työnjako Väinön kanssa.

Luovutin hänelle aina tavatessamme herkun. Hän antoi minulle ystävyyttä ja rakkautta. Tulimme kohdatessamme aina hyvälle tuulelle. Ukolle vakuutin, että hän oli tietysti ykkönen. Kukaan ei horjuttaisi hänen asemaansa.

Jälkikesä sekoittui Helsingissä alkusyksyyn.

Mietin Katin kanssa, kuten aina tähän aikaan vuodesta: me menettäisimme tätä menoa kaikki Helsingin kesät. Emme päässeet nauttimaan stadista parhaimmillaan. Emme lorvineet aurinkoisella Kauppatorilla, poimineet teltoista parasta lounaaksi, käyneet illalla syömässä kehuissa ravintoloissa, kävelyttäneet Ukkoa ruoholta ja kukilta tuoksuvassa kaupungissa.

Muistuttelimme toisiamme idyllin sijaan tosiasioista.

Jos Helsingin kesä olisi kuuma, kotimme saunoittuisi ja ennen pitkää pätsittyisi.

Kun saavuin tavallisen kesän tavallisella juhannusviikolla Helsinkiin laboratorionkokeisiin, kodin lämpömittarit näyttivät kolmeakymmentä astetta. Siitä huolimatta, että kaihtimet oli pidetty kiinni. Kuumuuteen oli yksinkertainen syy, kotimme seinät olivat lämpöä varastoivaa tiiltä ja lasia.

Avasin jokaisen tuuletusaukon, ja vuorokaudessa lämpö laski yhden celsiusuuden. Se oli kova hinta liikenteen pauhussa vietetystä päivästä, illasta, yöstä ja aamusta. Korvatulpat laskivat hintaa.

Hellekesänä Teiskoa parempaa paikkaa ei ollut. Kirjoituskammiosistani oli kolmisenkymmentä metriä Näsijärveen.

6

Meidät oli kutsuttu Arinan isoäidin Valentinan syntymäpäiville. Olin tavannut isovanhemmat jo keväällä Arinan äidin synttäreillä.

Isovanhemmat olivat asuneet kaksi vuotta Kajaanin vastaanotto-keskuksessa, mutta muuttaneet Helsinkiin vuokralle lähemmäs Arinaa ja hänen vanhempiaan.

Isoäidin mielestä kannelmäkeläinen vuokrakaksio oli paraatiisi, vaikka olivat he nauttineet Kajaaninkin rauhasta.

Olin kuvitellut Jarin kanssa isovanhempien pitkää talvea eksoottisessa Kajaanissa: metriset lumihanget, kireät pakkaset, loputon pimeys, käsittämätön kieli, hiljaisuus, mutta ennen kaikkea, mikä parasta, ei pommituksia, ei ilmahälytyksiä.

Isovanhemmat olivat pitäneet Kajaanista, mutta Helsinkiin teki tietenkin mieli. Täällä eleli heidän poikansa, miniänsä ja pojantyttärensä.

Isovanhemmat olivat Venäjän hyökättyä lähteneet saman tien evakkoon Kiovasta. He valitsivat määränpääkseen Suomen, koska Arina jo opiskeli täällä.

Arinan isä leipoi suklaakakkuja. Ne muistuttivat sacheria, mutta hän käytti täytteenä hapankirsikkaa. Säilöttyjä kirsikoita lähetti Suomeen hänen anoppinsa Ukrainasta. Suklaata ei ollut kakuissa säästelyä.

Meillä ei ollut yhteistä kieltä isovanhempien kanssa. Arinan isän ja äidin kanssa puhuimme suomea, jota he hallitsivat hyvin. Halaus oli se kieli, jota me kaikki osasimme.

Isoäidin synttäreitten ja muitten tapaamistemme taustalla soi aina ukrainalainen radiokanava Relax. Kanavalla ei puhuttu sodasta. Se soitti enimmäkseen länsimaista musiikkia.

Sotaa paenneet kaipasivat hengähdystä kotimaan tilanteesta. He tarvitsivat eskapisminsa, jotteivät kadottaisi elämäniloaan.

Ukko nuuhki housunpunttini tarkkaan, kun palasimme kotiin. Eniten hän varmasti tunnisti Kallen tuoksua, koska olimme matkustaneet Ukon ihmisveljen kyydissä syntymäpäiville.

7

Syksy päättyi aina katastrofiin, isoon mustaan aukkoon.

Ilmoitin Katille muutaman päivän välein minuutilleen, mikä oli tilanne valon ja pimeyden välisessä sodassa. Jokasyksyinen Armageddon oli päättymäisillään pimeyden droonidivisioonien voittoon.

Tarkistin valotilanteen kännykästäni, Yleisradion tekstitelevision sivulta 891. En saanut nykytelevisiostamme esiin tekstiteleviisiota. Pidin mahdollisena, ettei siinä ollut sitä. Enkä kehdannut kysyä Katilta.

Viimeistään joulukuussa tilanne alkoi vaikuttaa siltä, että saavuttaisimme pimeyden kovan ytimen, joka jäisi pysyväksi olo-tilaksemme. Kun valo alkoi pakahduttavasti vallata alaa, pidin Katin hyvin informoituna myös tästä kehityksestä.

Muutama tuhat vuotta sitten ihmiset eivät voineet olla varmoja siitä, että valo palaa taivaalle, kuten se oli aina ennenkin palannut.

Halusin toteuttaa vielä yhden elämäni unelman. Halusin viettää Suomen pimeimmät kuukaudet paikassa, joka ei ollut niin pimeä eikä niin kylmä. Etelä-Ranska ja Espanja olivat paikkoja, jotka eivät olleet yhtä hengenvaarallisen liukkaita kuin Suomi.

Kati ei innostunut ajatuksesta, vaikka myönsi, että todennäköisyys halkaista kallo tai lantio oli Pohjois-Euroopassa selvästi suurempi kuin Etelä-Euroopassa. Hän ei ollut harrastanut lentomatkatilua sitten lokakuun 2019, jolloin kävimme Barcelonassa. Ehdimme täpärästi alta pois ennen kuin itsenäisyyttä vaativat katalaanit alkoivat rakentaa kaduille barrikadeja ja muutamaa tuntia myöhemmin polttaa niitä.

Kannatin aina pienten kansojen itsenäistymispyrkimyksiä. Kuuluin pieneen kansaan. Tein kantani selväksi myös hotellimme henkilökunnalle poliittisiin julistuksiin sopivalla paikalla, baaritiskillä.

Nuoret hotellikatalaanit palvelivat julistuksen jälkeen meitä erinomaisesti. He myös vihjaisivat varhain perjantaiamuna alkavaksi suunnitellusta yleislakosta, joten ehdimme aikaistaa paluulentoamme itsenäiseen Finlandiaan.

Olen välttänyt painostamasta rakastani tässä muuttolintuasiassa. Monen tunnin paikallaan istumiset lentokoneessa eivät olleet hänelle herkkua.

Minun pitäisi sitä paitsi kerätä rahaa vuosittaista muuttoa varten. Olin jo kokeillut osakekeinottelua. Ostin Nokiaa silloin, kun se maksoi kaksitoista euroa osakkeelta, ja myin Nokiaa silloin, kun siitä sai nelisen euroa. Luovuin pelaamasta pörssissä.

Nyt lottosin säännöllisesti. Se oli varma tie vaurauteen.

Lottovoiton todennäköisyyteen eivät vaikuttaneet talouden suhdannevaihtelut. Harkitsin talvipaikan ostamisen sijaan sen vuokraamista. Hyyryläiseksi ryhtyminen ei poistanut erehtymisen mahdollisuutta, mutta se lyhensi taloudellisen rangaistuksen kestoa.

Suomen sää – pimeys, kylmyys, jää, sohjo, hyhmä, skattalaisittain vonkuva tuuli, tassuissa pistelevä hiekoitusseppi, poliklinikan kalseat kattovalot – tuntui talviaamuisin viholliselta, joka piti kohdata joka päivä.

Keskimäärin joka toinen päivä Suomessa vallitsi paskasää. Tämä tilastollinen totuus pitäisi kertoa suomalaisessa maamarkkinoinnissa ensimmäisenä.

Idea oli sama kuin stand up -komiikassa. Jos koomikko oli huomattavan lihava, hänen ensimmäisen vitsinsä tulisi käsitellä kovakouraisesti hänen omaa lihavuuttaan. Hänen tuli haukkua paukuttaa itseään heti.

Silloin oli pieni mahdollisuus ehtiä ennen yleisöä. Näin sai totuudenpuhujan armottoman maineen, vaikka oli vain juonikas.

Käytin Ukkoa tassuhuollossa Grroomissa Tehtaankadulla. Vuosia sitten uskoin, että ennen pitkää Ukko tottuisi automatkoihin. Niin ei käynyt.

Hän suhtautui kymmenen minuutin automatkaan tassuhuoltajalle äänekkään hysteerisesti. Hän aavisti etukäteen, mitä tuleman piti.

Hän alkoi huolestuneena vikistä eteisessä jo silloin, kun pujotin hänelle valjaita. Sanallakaan en ollut vihjannut, minne olimme menossa. Käytökseni oli korostetun tavallista. Olimme menossa vain ulos. Muuta en ollut kertonut. Ukon päähän oli kasvanut kaksi näkymätöntä antennia, jotka ottivat vastaan viestejä, joita en edes tiennyt lähettäväni.

Kun kävelimme pienen lenkin päätteeksi kävelyraittia kohti kotitaloamme, Ukko näki sadan metrin päästä rappumme eteen pysäköineen taksin. Hän alkoi uikuttaen vetää talutushihnaa. Hän tiesi, että taksi oli meitä varten.

Se oli huikeaa päättelykykyä koiralta. Hän halusi kiihkeästi taksiin, mutta ei hän siellä viihtynyt.

Nykyisin kävelemme Tehtaankadulta takaisin Katajanokalle. En kestäisi Ukon kanssa kahta taksimatkaa samana aamupäivänä. Keräsin noin 7700 askelta. Kun otin yhden askeleen, Ukko otti kuusitoista. Tämä oli karkea arvio.

Tehtaankadun Venäjän-suurlähetystön rauta-aitaan oli tasaisin välein kiinnitetty kieltotauluja pienille koirille: ei saa pissata aitaan. Kohdeyleisön saattoi päätellä siitä, että taulut oli aseteltu hyvin matalalle.

Pidin haihatteluna käsitystä, että koiran henkilökunta pystyisi tai ehtisi kieltämään isäntänsä tai emäntänsä rakon tyhjennystä. Niin näköjään myös venäläiset diplomaatit. He viestivät suoraan koirille.

Ukko pissasi tällä reissulla kolme kertaa Venäjän-lähetystön aitaan, mitä pidin nohevana protestina.

Kenties lukuisten turvakameroitten live-kuvaa tarkkaillut vuoropseeri mietti melankolisena: huliganistinen humpuukikirjailija ja hänen russofobinen koiransa vahingoittivat ilkeästi Venäjän Federaation omaisuutta.

Suomettumisen vuosikymmeninä tämä ei olisi tullut kuuloonkaan.

8

Ruska punasi villiviinit. Se tapahtui yhdessä hallaisessa yössä. Päivällä oli leutoa. Sehän minulle sopi. Se lyhensi talven kylmää.

Nautimme Jarin kanssa ruoan tilaamisen helppoudesta. Ruokalahetti ei kantanut syötävää Teiskon korpeen. Kaupungissa sain vapaapäiviä ruoanlaitosta.

Kävimme pari kertaa syömässä raikasta sushia Runeberginkadulla Sushi Wagocorossa. Se oli yhden huoneen kokoinen paikka, jota pyöritti japanilaispariskunta.

Syntyi intiimi tunnelma, kun sushit pyöriteltiin meidän silmiemme edessä. Asiakaspaiikkoja oli kymmenkunta. Jari tilasi japanilaisen oluen, minä kirpeän kombuchan.

Itämainen juoma oli villinnyt suomalaiset. Muutama vuosi sitten kukaan ei tiennyt siitä. Nyt sitä sai monesta paikasta eri makuisena.

Arianan isoäiti tarjosi itse tehtyä, jännänmakuista kombuchaa. Sen happamuus vaati totuttelua. En tiennyt, mistä heidän kombuchakasvustonsa oli peräisin. Saattoi olla kiovalaista alkuperää, tänne sodan jaloista muuttanutta.

Scoby eli kasvusto oli kuin leivän juuri. Se voi olla hyvin vanhaa, sukupolvien takaista tavaraa. Kombucha oli tiettävästi Kiinasta kotoisin. Se oli kulkeutunut länteen Venäjän kautta.

Kävimme Helsingin kirjamesseilla kertomassa elämästämme ja Ukko ja mökki -kirjasta, joka ilmestyi keväällä. Moni messuvieras kyseli, missä Ukko oli. Miksei Ukko ollut mukana?

Ihmiset olivat ystävällisiä ja tarkoittivat hyvää, mutta Ukko menisi pyörryksiin ihmisten ja tuoksujen määrästä, tuhansista virikkeistä. Ihminenkin messuilla väsyi, saati sitten lemmikki.

Ukko oli kotikoira, joka nautti tutuista paikoista ja asioista. Uusiin ihmisiin hän tutustui ihminen kerrallaan.

9

Syksyinen paluu kaupunkikotiin muutti meidän yöpuujärjestelymme. Emme nukkuneet enää Ukon kanssa yhdessä, niin suloiasta kuin se olisi ollutkin.

Makuuhuoneeni sänky oli liian korkea. Ukko ei jaksanut ponnistaa sille. Lattia olisi kaivannut oikean kokoisen villamaton ponnistamista ja laskeutumista varten. Pelkäsin Ukon murtavan tai nyrjäyttävän tassunsa hypätessään korkealta paljaalle, peräänantamattomalle, liukkaalle parketille.

Tiesin kokemuksesta, että kaksi metriä kertaa kolme metriä kokoisen maton hankkiminen oli vaikeaa. Ei ole meidän valikoimassa. Miksei? Kukaan ei osta sellaista. Me ostetaan. Ei voi mitään. Se pitäisi teettää. Siihen en suostunut.

Makuuhuoneeni oli neliönmallinen ja sänky leveä, oviaukko kapea. Kiroilisin Kallen kanssa siirtäessämme sänkyä pois huoneesta ja taas takaisin huoneeseen. Saattaisimme särkeä sen. Kirjahyllyn lasiset ovet piti ottaa ahtaassa tilassa sänky sylissä steppailla huomioon.

Kati kiljahtelisi vieressä neuvoja. Normaalin katastrofin satuessa hän ihmettelisi: Miksi pudotitte sen? Hikiset, juuri tyrineet miehet kuuntelisivat mielellään kritiikkiä.

Maton – todennäköisimmin herkästi syltääntyvän kahden maton yhdistelmän – imurointi kurkottelemalla olisi hankalaa. Se